

PROLEGOMENA

34

prefat quarentibus Fidei veritatem. Nos enim pro studio pacis, & Fidei, extra consensum Romanae Civitatis Episcopi, causas audire non possumus. Utinam hanc tam sancti, & docti Antistitis regulam adeo salubrem omnes ubique amplectantur Episcopi! Finem imponeat pia, & prudens Francisci Simonis, quā fraudem hæreticorum sextam terminat, exhortatio „Non te commoveat Episcoporum longus ordo, vel doctrinam approbatum, vel authorem commendantium, si vel doctrinam reprobaverit Ecclesiae auctoritas summa, vel authorem ipsum aduersus Ecclesiam senseris contumacem. Non appellatur ab Ecclesiâ, aut Ecclesiæ Supremo Judice ad privatorum Episcoporum tribunalia. Quid etiam (licet cum Tertulliano interrogare libro De præscriptionibus cap. 1.) Si Episcopus . . . lapsus à regulâ fuerit, ideo hæresē videbuntur veritatem obtinere? Ex personis probamus fidem, an ex fide personas? Non erant Orthodoxi, qui cum alibi, tum in ipso magno Concilio Nicæno Episcopi tam multi ab Ario steterunt. Episcopi erant Macionius, Julianus, Nestorius, Dioscorus, Sergius, Pyrrhus, alii permulti ruinam in Ecclesiâ passi. Unus est in terris Episcoporum Episcopus, & Magister, teste S. Chrysologo supra, Beatus Petrus, qui in propria Sede vivit, & præsedit, præfans quarentibus Fidei veritatem: quo refra gante, nulla securos faciet Episcoporum approbatio.

C A P U T V.

De Observationum Moralium editione magis correcta, & denuntiatione Propositionum.

DE NUNCIATORUM bonam fidem, & famam apud omnes probè Catholicos, & Sedis Apostolicæ reverentes, satis in tutto posuit ista CLEMENTIS XI. declaratio: *Plurimas, ex prædicto libro, iuxta supra recensitas respectivè editions, fideliter extractas, & tum Gallico, tum Latino idiomate expressas Propositiones, à compluribus in Sacra Theologia Magistris, primo quidem coram duobus ex venerabilibus nostris Sanctæ Romanae Ecclesiae Cardinalibus accurate discuti: deinde vero coram Nobis, adhibito etiam plurium Cardinalium consilio, quam maximè diligentia, ac maturitate, singularum insuper Propositionum cum ipsomet libri textu exactissime factâ collatione, pluries iteratis congregationibus, expendi, & examinari man-*

davimus. Verùm hæc tam diserta suprême authoritatis testificatio, adeò Denunciatores non absolvit in Novaturientium Tribunalis, ut vel propterea Sedem ipsam Apostolicam vocare in judicium audeant, & velut ream, atque de falsitate convictam palam lacesse. In quo autem ea denuntiatorum, & Sedis Apostolicæ perfidia sita est? Num in attribuendis Quesnello textibus, qui in libro ejus non reperiuntur? Minimè. An in Sermonis Galici in Latinum versione minus accurata? Nequaquam. Sed debuissent Denunciatores non mutilare textus, non lacinias furtivè decerpere: & , si Judices regulas æquitatis, & veritatis servare, ut oportuit, voluissent, non debebat omnis illorum diligentia in conferendis Latinæ propositionis vocibus cum Gallicis terminari; sed circumstantiae libri attendenda erant; antecedentia illic, & sequentia consideranda. Sic est. Sed nihil horum à Judicibus, aut Denunciatibus prætermissum, ostendam ad propositiones singulas, in quibus accusationis aliquid adversarii requisiuerint.

Aliud malæ fidei argumentum contra Denunciatores adserunt, quod nulla ratio habita fuerit illorum, quæ alibi ab authore tradita sunt, denuntiatæ propositionis sensui pravo contraria, non quasi author, inquiunt, aliiquid in denuntiatæ propositionibus pravum intenderit, vel docuerit; sed quia verba ejus ab imprudentibus, vel malevolis sensu quodam ab authoris mente alienissimo accipiuntur: ita illi. Verùm neque Quesnellum usquam Propositionibus damnatis, vel damnato earum sensui contraria docuisse ostenditur: neque exoticum, sed obvium sensum, quem Quesnelli verba exhibent, Sedes Apostolica proscriptit; Quanquam neque hæc à feriendis dogmatibus hæreticis, vel perniciosest fulmen cohibere debuit, si forte alibi dictum quidpiam obscurius ad Catholicam magis veritatem accedere videretur. Quis hæreticus non subinde scribit contraria? Plurima ex Lutheri voluminibus Catholicî collegere, objiciuntque in dies ejus discipulis. Ipsa Augustana Lutheranorum Confessio, tanto elaborata studio, quot dein seu correctiones, seu depravationes subiit? Ideone prior editio allegari à Catholicis non debet? Ex uno Jansenii volumine, & eadem editione referuntur textus clarissimi, quibus propositiones quinque hæreticas tradidit; à Jansenii autem defensoribus proferuntur textus alii, quibus doctrinam quinque propositionibus contentam, levi oculo legenti videtur rejicer; unde concludunt aliqui Jansenium dogmata subinde inter se pugnantia docuisse.

Verùm